

THEELEN, Frans (Tongeren 24 juni 1885 – Hasselt 17 februari 1971). Zoon van **Nicolas Theelen**.

Volgde na humaniorastudies te Maaseik en Sint-Truiden cursussen aan de universiteit te Luik, maar trad op 1 augustus 1904 in dienst van de drukkerij en uitgeverij van zijn vader Nicolas. In 1915 bereikte Theelen via Nederland en Engeland het front, meldde zich als oorlogsvrijwilliger en werd onderluitenant. Na de dood van zijn vader (2 juli 1918) en het einde van Eerste Wereldoorlog leidde Theelen diens uitgeversbedrijf, dat hij in 1926 van Tongeren naar Hasselt overbracht. Daar gaf hij de volgende weekbladen uit: *Het Algemeen Belang* (Tongeren), *Gazet van Hasselt*, *Gazet van Genck*, *Gazet van Sint-Truiden*, *Onze Kempen* en *Limburg Sport*. Van 1929 af verschenen ze drie- à viermaal per week en op 1 ja-

nuari 1933 werden ze samengesmolten tot het dagblad *Het Belang van Limburg*. Op 2 november 1953 reorganiseerde Theelen zijn zaak tot de naamloze vennootschap Concentra, waarvan hij tot aan zijn dood afgevaardigd beheerder en voorzitter van de raad van beheer bleef.

In november 1919 was Theelen op de lijst van de **katholieke partij** tot volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Tongeren-Maaseik gekozen; zijn tussenkomsten in de Kamer hadden vooral betrekking op militaire problemen en de spoorwegen. In het debat rond het budget van landsverdediging (5 juli 1921) hekelde Theelen – die lid was van de Katholieke Vlaamsche Kamergroep – de taaltoestan- den in het **leger**; hij opteerde voor gewestelijke rekrutering en eentalige eenheden. Theelen noemde het tweetalig systeem vals en zei dat een leger pas sterk was, als alle orders werden gegeven in een voor eenieder verstaanbare taal: “De oorlog heeft ons geleerd dat voor ons, Vlamingen de taalkwestie een kwestie van bloed was.” Hij werd in hetzelfde arrondissement na de dood van **Joris Helleputte** (1925) de katholieke lijstaanvoerder, tot hij zich in november 1932 vrijwillig terugtrok uit de politiek om zich volledig aan zijn uitgeverij te wijden.

Theelen was sedert 1920 voorzitter van het Werk der Oorlogsinvaliden van Tongeren. Vele jaren was hij ook actief in de provinciale afdeling van het **Rode Kruis** van België, hij was een der promotoren van de Limburgse Economische Raad – waarvan hij in 1951 de stichtingsvergadering voorzat – en jarenlang voorzitter van de Kamer voor Handel en Nijverheid (1948-1961).

In 1960, bij gelegenheid van zijn 75ste verjaardag, stichtte hij de jaarlijkse persprijs Frans Theelen-Hasselt voor de meest opvallende publicatie of prestatie in verband met de dagbladexploitatie.

LITERATUUR: H. Leynen, ‘Frans Theelen overleden’, in *Het Belang van Limburg* (18 februari 1971); – T. Coninx, ‘Theelen, Frans Jean Hubert Marie, in NBW, V, 1972; – R. Boijen, *De taalwetgeving in het Belgische leger (1830-1940)*, 1992.

FRANK BEKE* EN REGINALD DE SCHRYVER